

Ratne ozljede urogenitalnih organa liječene u Medicinskom centru Požega*

Slavko Mustapić i Josip Perše

Medicinski centar Požega

Prethodno priopćenje
UDK 616.61/68-001:355.2
Prispjelo: 15. siječnja 1994.

Od 590 ranjenika primljenih u Medicinski centar Požega, tijekom Domovinskog rata, 6 (1%) je bilo s urogenitalnim povredama. Među njima bile su 2 ozljede mokraćnog mjehura, 2 vanjskih

genitala, 1 izolirana ozljeda bubrega te 1 ozljeda penisa. Pet je ozljeda bilo kombinirano s drugim, pretežno s abdominalnim ozljedama. Svi ranjenici bili su pripadnici ZNG.

Ključne riječi: ozljede urogenitalnih organa

Požeška bolnica djelovala je u ratnim uvjetima od sredine kolovoza 1991. godine i do sada je jedna od vrlo rijetkih u Slavoniji koja nije pretrpjela izravna ratna razaranja.

Tijekom Domovinskog rata zbrinuto je 590 ranjenika s požeške i drugih bojišnica, od čega je 339 liječeno hospitalno, a 151 ambulantno. Na hrvatskim ratištima 49 Požežana je izgubilo život, od čega je 10 umrlo nakon prijema u bolnicu (1,7%). Na Urološkom odsjeku liječili smo ukupno 6 bolesnika s ratnim ozljedama urogenitalnih organa, (svi pripadnici ZNG), što iznosi 1% od ukupnog broja hospitaliziranih ranjenika.

Ratne ozljede urogenitalnih organa bile su udružene s ozljedama donjih ekstremiteta ili trbušnih organa - dva su ranjenika imala višestruke penetrantne ozljede mokraćnog mjehura, s ozljedama potrbušnice i tnakog crijeva; trojica su imala ozljede spolnih organa udružene s ozljedama donjih ekstremiteta, a kod jednog se ranjenika radilo isključivo o povredi bubrega (prostrijel). U 5 bolesnika je učinjen hitni kirurški zahvat, bez postoperativnih komplikacija. Šesti bolesnik se javio 2 mjeseca poslije ranjavanja zbog apscesa u području penisa - u kom su bila 3 sitna gelera, što je operativno uspješno sanirano.

ZAKLJUČAK

U Požeškoj bolnici liječeno je tijekom Domovinskog rata 6 bolesnika s ozljedama urogenitalnih organa, što iznosi 1% svih hospitaliziranih ranjenika. Tu nisu

ubrojani oni ranjenici koji su primarno zbrinuti i liječeni u drugim bolnicama (Slavonski Brod i Nova Gradiška), a kasnije premješteni u našu ustanovu. U 5 ranjenika učinjen je hitni kirurški zahvat, uz suradnju urologa i kirurga, budući da se pretežno radilo o udruženim ozljedama. U jednog ranjenika zahvat je učinjen 2 mjeseca nakon ranjavanja. Komplikacija nismo imali.

TABLICA 1.
Podjela ozljeda prema
organskim sustavima
TABLE 1.

Distribution of injuries according to
organic systems

Ozljede Injuries	N Number	%
Glava i vrat Head and neck	43	7.2
Prsni koš Thorax	73	12.4
Trbuh Abdomen	33	5.5
Udovi Limbs	345	73.9
Urogenitali Urogenital organs	6	1.0
Ukupno Total	590	100

* Predavanje održano na znanstvenom skupu "Ratne ozljede urogenitalnih organa" Zagreb 1993.

TABLICA 2.
Skupni prikaz ranjenika s
ratnim ozljedama urogenitalnih organa
TABLE 2.

Collective review of the patients with war injuries to urogenital organs

Bolesnik Patient	Vrsta ozljede Type of injury	Kirurški zahvat Surgical procedure
Z.D. 25 god. Z.D., aged 25	Višestruke perforantne ozljede mokraćnog mjehura, potrbušnice i tankog crijeva Multiple perforant injuries of the urinary bladder, peritoneum and small intestine	Šavi stijenke mjehura; resekcija tankog crijeva Bladder wall suture; small intestine suture
V.I. 38 god. V.I., aged 38	Višestruke perforantne ozljede mokraćnog mjehura, potrbušnice i tankog crijeva Multiple perforant injuries of the urinary bladder, peritoneum and small intestine	Šavi stijenke mjehura; šavi stijenke crijeva Bladder wall suture; Small intestine suture
L.S. 30 god. L.S., aged 30	Eksplozivna rana glansa penisa i desne natkoljenice, strano metalno tijelo u glansu te otvoreni prijelom desnog femura Explosive injuries of the glans penis and right femur, foreign metal parts in the glans and open fracture of the right femur	Revizija rane na glansu i ekstrakcija stranog tijela; Vanjski fiksator d. femura Revision of the glans penis wound and extraction of the foreign particle; external fixator on the right femur
S.D. 26 god. S.D., aged 26	Eksplozivna rana 1. polovine skrotuma uz rupturu testisa te eksplozivna rana 1. potkoljenice uz amputaciju stopala Explosive injury to one half of the scrotum with testis rupture and explosive injury of one lower leg with foot amputation	Orhidektomija, ekscizija skrotuma do u zdravo, šavi i reamputacija 1. potkoljenice Orchidectomy, scrotum excision up into the healthy tissue, suture and reamputation of one lower leg
P.I. 28 god. P.I., aged 28	Ruptura desnog bubrega, posljedica prostrijela Right kidney rupture, caused by a gun shot	Nefrektomija Nephrectomy
G.J. 23 god. G.J., aged 23	Apsces na penisu uz 3 strana metalna tijela, posljedica ekspl. rane prije 2 mjeseca Penile abscess with 3 foreign metal particles, a consequence of an explosive injury 2 months before	Incizija, ekstrakcija stranih metalnih tijela Incision, extraction of the foreign metal particles

Abstract

UROGENITAL WAR INJURIES TREATED AT MEDICAL CENTER IN POŽEGA

Slavko Mustapić and Josip Perše

Medical Center, Požega

During the war in Croatia 590 wounded were treated at Požega Hospital. There were 6 uro-

genital injuries: 2 of them were bladder ruptures, 2 genital, 1 kidney and 1 penile injury. All except the last one were treated immediately. Five of them were associated with other, mostly abdominal injuries.

Key words: urogenital organs, injury